

Notes : 1) Attempt any five questions from the following.

2) All questions carry equal marks.

Q.1	a) Define proposal and state the model of revocation of a proposal.	10
	b) Define consideration and state the exceptions to the rule, 'An agreement made without consideration is void.'	
Q. 2	a) Define partnership and state the essential elements of partnership.	10
	b) Discuss the various modes of dissolution of partnership.	10
Q. 3	Write notes on (any four)	20
	a) Coercion	
	b) Rules regarding appropriation of payment	
	c) Rights of Bailor	
	d) Duties of Partners	
	e) Model of retirement of partners	
	f) Holding out partner	
Q. 4	a) "No one can transfer a better title than what he himself possesses." Discuss the rule and state exceptions to the rule.	
	b) Who is unpaid seller ? State his rights under the sale of Goods Act. 1930	
Q. 5	a) Define company and state the characteristics of company.	10
	b) What is private company / What are its privileges ?	10
Q. 6	a) Define and distinguish between promissory note and Bill of Exchange.	10
	b) Discuss the various kinds of Endorsement.	10
Q. 7	Write notes on (any four)	20
	a) Holding Company and subsidiary company	
	b) Modes of termination of member of a company.	
	c) Annual General Meeting	
	d) Sale by description	
	e) Distinguish between sale and agreement to sell	
	f) Noting and protest	

નોંધ : નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

- પ્ર. ૧ અ) દરખાસ્તની વ્યાખ્યા આપો દરખાસ્ત રદ કરવાના જુદાજુદા પ્રકારો જણાવો. ૧૦
બ) અવેજની વ્યાખ્યા આપી ને અવેજ વગરનો કરાર રદબાતલ છે એ નિયમના અપવાદો જણાવો. ૧૦
- પ્ર. ૨ અ) ભાગીદારીની વ્યાખ્યા આપી ભાગીદારીના મૂળભૂત લક્ષ્યોની ચર્ચા કરો. ૧૦
બ) ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જન ના જુદા જુદા પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૦
- પ્ર. ૩ ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ ચાર) ૨૦
૧) બળજબરી
૨) ચૂકવેલા નાણાંની ફાળવણીનો સિદ્ધાંત
૩) બેઈલર (Bailor) ના હક્કો
૪) ભાગીદારની ફરજો
૫) ભાગીદારના નિવૃત્તિના પ્રકારો
૬) ઢોંગી ભાગીદારી
- પ્ર. ૪ અ) કોઈપણ પોતાની પાસે હોય તે કરતા વધારે સારો માલિકી હક્ક આપી શકેનહીં. એ નિયમ ની ચર્ચા કરો અને નિયમના અપવાદો લખો. ૧૦
બ) અણચૂકવ્યો વેચનાર એટલે કોણ ? અને માલ વેચાણધારો ૧૯૩૦. હેકળ તેના ક્યાં હક્કો છે. તેજણાવો. ૧૦
- પ્ર. ૫ અ) કંપનીની વ્યાખ્યા આપો અને કંપનીની લાક્ષણિકતા ઓ સમજાવો. ૧૦
બ) ખાજગી કંપની એટલે શું ? ખાજગી કંપનીની વિશિષ્ટ સવલતો જણાવો અને સમજાવો. ૧૦
- પ્ર. ૬ અ) વચનપત્ર અને વિનિમય પત્રની વ્યાખ્યા આપી બંને વચ્ચેનો તફાવત લખો. ૧૦
બ) શેરાના જુદાજુદા પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૦
- પ્ર. ૭ ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ ચાર) ૨૦
૧) શાસક કંપની અને ગૌણ કંપની
૨) કંપની નું સામ્યપદ પદ કરવાના માર્ગો
૩) વાર્ષિક સામાન્ય સભા
૪) વર્ણન દ્વારા થયેલું વેચાણ
૫) વેચાણ અને વેચાણની કબૂલાત વચ્ચેનો તફાવત
૬) નોંધણી અને વિરોધ

सूचना : कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

- प्र. १ अ) प्रस्तावाची व्याख्या सांगून प्रस्ताव रद्द करण्याचे विविध पद्धती कोणत्या हे वर्णन करा. १०
 ब) 'प्रतिफलाची' परिभाषा सांगून, 'प्रतिफलाशिवाय होणारा ठराव व्यर्थ आहे' या नियमाचे अपवाद स्पष्ट करा. १०
- प्र. २ अ) भागीदारीची व्याख्या सांगून भागीदारीची मूलभूत लक्षणे स्पष्ट करा. १०
 ब) भागीदारी संस्था विसर्जित करणेसाठी उपलब्ध असणारे प्रकार वर्णन करा. १०
- प्र. ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही चारवर) २०
 अ) बलप्रवर्तन (Coercion)
 ब) भरणा केलेल्या रकमेच्या विनियोगाचे नियम
 क) निक्षेपदात्याचे (Bailor) हक्क
 ड) भागीदारांची कर्तव्ये
 इ) भागीदाराचे निवृत्तीचे मार्ग
 फ) तोतया (भासविणारा) भागीदार
- प्र. ४ अ) "कोणीही आपल्या स्वतःपेक्षा चांगले स्वत्व हस्तांतरित करू शकत नाही." हे विधान स्पष्ट करून या १०
 नियमाचे अपवाद कोणते ते सांगा.
 ब) अदत्त विक्रता कोण असतो ? त्याचे अधिकार कोणते ते सांगा. १०
- प्र. ५ अ) कंपनीची व्याख्या सांगून कंपनीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०
 ब) खाजगी प्रमंडळ म्हणजे काय ? खाजगी प्रमंडळाचे विशेष अधिकार कोणते ते सांगा. १०
- प्र. ६ अ) 'वचन पत्रक' आणि 'विनिमय पत्रक' यांच्या व्याख्या सांगून यांतील फरक स्पष्ट करा. १०
 ब) हस्तांतरणा (Endorsement) चे विविध प्रकार कोणते त्यांची चर्चा करा. १०
- प्र. ७ टीपा लिहा. (कोणत्याही चारवर) २०
 अ) शासक कंपनी आणि दुय्यम कंपनी
 ब) कंपनीतील सभासदत्व रद्द करण्याचे विविध मार्ग
 क) वार्षिक साधारण सभा
 ड) मालाची वर्णनाद्वारे विक्री
 इ) माल विक्रीचा करार व माल विक्रीचा ठराव यातील फरक
 फ) नोंदणी आणि नोंदणीचा दाखला
